

GORBOSCHIA

Verenigingsblad van de afdeling Gorinchem - 's-Hertogenbosch van Succulenta

Opuntia

Nummer 2 – april 2026

Gorboschia 137

Inhoud

Agenda voor komende bijeenkomsten

Colofon

- Adresgegevens bestuur
- Ten geleide
- Een tekening van een *Cleistocactus laniceps*
- Plant van de maand september 2025 - *Fockea edulis*
- Maandag 12 januari jaarvergadering
Verslag Jaarvergadering
Financieel verslag 2025
Verslag kascommissie
Foto-impressie IJsland door Andre
- Plant van de maand januari – *Trichocereus bridgesii* monsterose
- Maandag 9 februari
Lezing uit de oude doos, Zuidwest-USA door Andre
- Plant van de maand februari – *Mammillaria candida*
- Foto-impressie van de beurs "Leve de Tuin Festival"
- Maandag 9 maart
Kweekvragen – ervaringen – samen zaaien resultaten 2025
- Plant van de maand maart – *Turbinicarpus schmiedickeanus*
- Programma 2026

Agenda voor komende bijeenkomsten

Alle bijeenkomsten in het winterseizoen zijn in 's-Hertogenbosch. Sociaal Cultureel Centrum de Helftheuvel, Helftheuvelpassage 115 5224 AC 's-Hertogenbosch. Aanvang 19.30 uur.

Maandag 13 april

Lezing over Jardin Exotique de Monaco door Frans

Zaterdag 16 mei

Cactusreisje ?

Zaterdag 20 juni

De barbecue bij Frans en Tonny
Egyptering 18, Drunen

Colofon

Adresgegevens bestuur

Voorzitter:

Frans Mommers
Egyptering 18, 5152 MZ Drunen.
Tel: 0416-374393
E-mail: Frans.mommers@gmail.com

Secretaris:

Andre van Zuijlen
Hoefstraat 9, 5345 AM Oss.
Tel: 0412-630733
E-mail: succulenta@home.nl

Penningmeester:

Cees Pulles
E-mail: cees@pukl.nl

Bestuursleden:

Arthur van Tilborg
E-mail: arelvantilborg@gmail.com

Ben Wijffelaars

E-mail: bwijffelaars@planet.nl

Bankinstelling:

SNS-bank, rekeningnummer **NL56 SNSB 0705 7800 74**
t.n.v. F.J.M. Mommers Afdeling Gorinchem – 's-Hertogenbosch.
Het lidmaatschap van de afdeling kost **€ 20,00** per jaar.

Kopij volgende Gorboschia inleveren vóór: 15 juni 2026

Ten geleide

Beste cactusvrienden en vriendinnen

Er zijn alweer drie maanden van 2026 verstreken. Het voorjaarszonnetje schijnt weer volop. De temperatuur in de kas loopt op. De handen jeuken om de planten te gaan verzorgen en de kas uit te gaan pakken, maar het is pas eind maart. Ik durf de gok nog niet te wagen, want nachtvorst staat nog steeds op de loer. Vroeger was de deadline "de IJsheiligen" begin mei, maar daar ben ik al een paar geleden vanaf gestapt. Nog een paar weekjes wachten en dan aan de slag.

Een ander item is het cactusreisje wat in mei gepland staat. Helaas gaat dat dit jaar niet door. Te weinig deelnemers. Voor de mensen die toch ergens heen willen kan ik het volgende aanraden. Op 9 mei is er een open dag bij de afdeling Haag- en Westland. Bij de volgende leden kun je terecht, Frans Veerman, Aad Vijverberg en de familie Groenewegen. Op 16 en 17 mei kun je terecht bij de Cactusvrienden in Belgisch Limburg, René en Mieke Goris, Paul Theunis, Roger Vos en François Hoes. Alle adressen staan in het verenigingsnieuws van Succulenta.

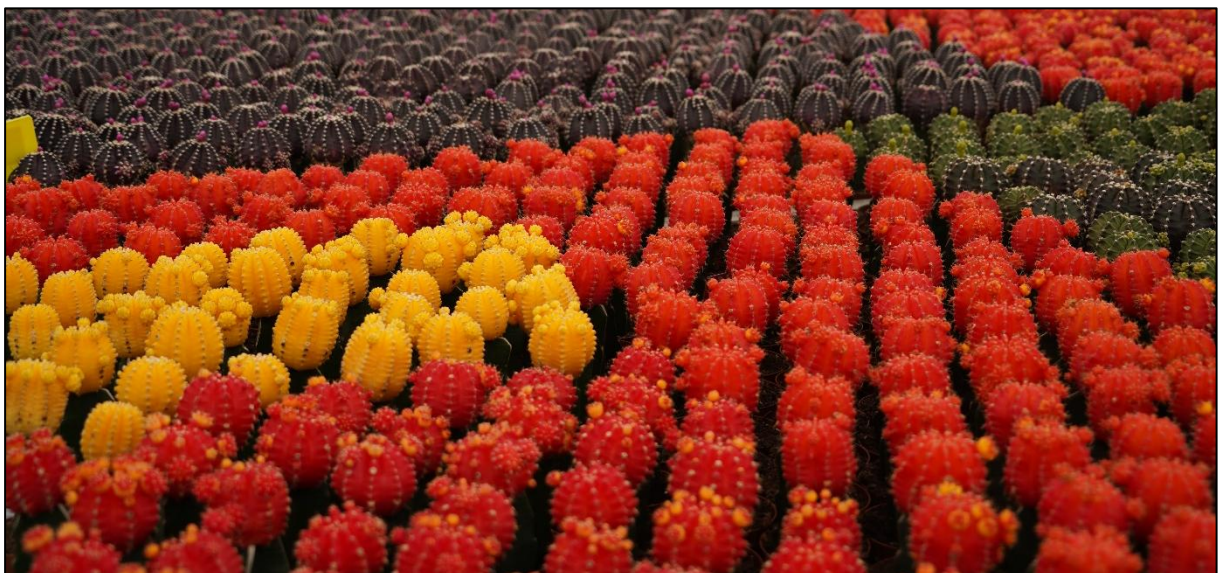
Zaterdag 20 juni is het is het weer zover, de gezamenlijke BBQ met partners. Geef je al vast op dan kan de organisatie het een en ander in werking zetten.

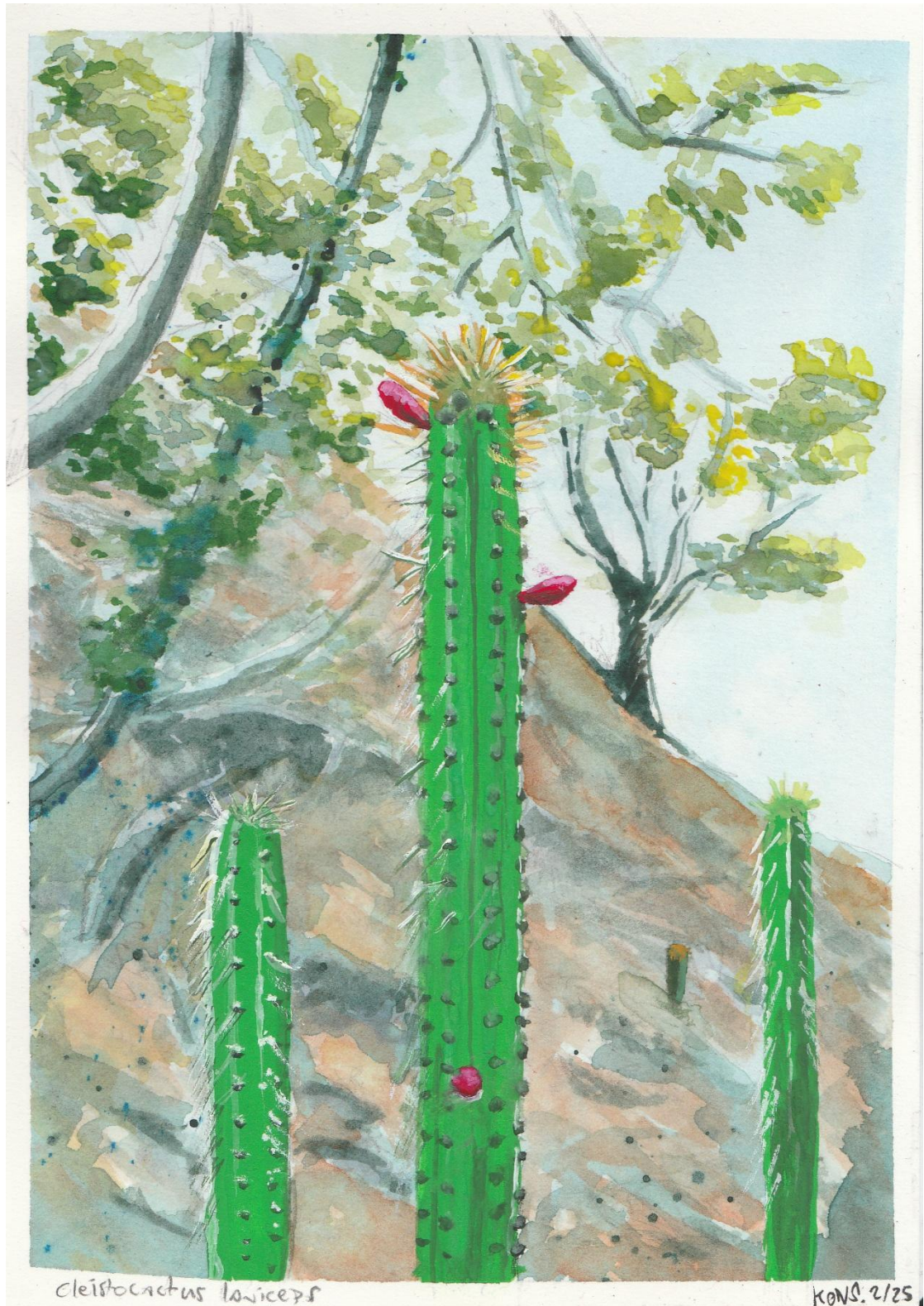
Een ding mag ik zeker niet vergeten, de twee nieuwe leden die zich aangemeld hebben bij onze afdeling, Franka Schuurmans en Arie Hoeflaken. Franka en Arie voel je eigen thuis bij onze afdeling wij staan jullie altijd met raad en daad bij in onze gezamenlijke hobby.

Dan rest mij nog om jullie een prachtige zomer toe te wensen met veel bloei in de planten en een goede gezondheid.

Frans Mommers.

Cleistocactus laniceps

KONS. 2/25

Een prachtige creatie van een *Cleistocactus laniceps* getekend op papier door Arjen den Boer. Arjen is zeer behendig met pen, potlood en kwast. De komende Gorboschia's zullen we nog meer van deze mooie prenten zien.

Plant van de maand september 2025

Fockea edulis

Het is een hele mooie *Fockea edulis* die in de natuur voorkomt in Namibië en in Zuid-Afrika. In de natuur groeit de *Fockea edulis* in de droge savanne en rotsgebieden.

De bol van de plant is grijsgroen van kleur en krijgt wanneer de plant ouder wordt allemaal kleine bobbels. Uiteindelijk kan de bol uitgroeien tot een diameter van ongeveer 60 cm, hier gaan heel veel jaren overheen. In de natuur groeit de plant voor een groot deel onder de grond. De bladeren van de *Fockea edulis* zijn groen van kleur. In de rustperiode van januari tot april vallen er wat bladeren af maar deze *Fockea edulis* wordt zelden bladloos. Aan het einde van de zomer gaat de plant bij ons bloeien, er verschijnen dan wit groene bloemetjes aan de stengels, de bloemen zijn erg klein ongeveer 1,5 cm groot.

Verzorging: Eenmaal per twee weken water van april tot september.

Van oktober tot maart eenmaal per maand, de plant mag op een zonnige standplaats staan.

De plant vermeerderd zich vooral door zaden, vermeerdering door stekken van stukjes stengel is ook mogelijk, al groeien de stekjes minder gewillig uit tot een mooie caudex.

De soort kan als succulente bonsai gekweekt worden. En zoals de naam *edulis* doet vermoeden zijn de wortels eetbaar. De inheemse bevolking gebruikte ze als voedselcomponent. Maar ik denk zelf dat ik me daar niet aan waag. Ik ben er erg blij mee en zal hem goed verzorgen.

Groetjes Jan Nelis

Maandag 12 januari

Notulen jaarvergadering 2026

Datum 12 januari

Locatie: Cultureel centrum de Helftheuvel 's-Hertogenbosch

1. Opening door de voorzitter

Om 19:30 uur opent de voorzitter de vergadering.

Er zijn 9 leden en een deelnemer aanwezig.

Afgezegd zes leden (Jan v. B, Arjen, Ben v.d. H, Arthur, Anita en Arinda)

2. Bestuursmededelingen

- Deelname Algemene Ledenvergadering Succulenta op 2 mei
Deze zal worden gehouden in Wageningen.

Voor onze afdeling zal Ben weer de afdelingsvertegenwoordiger zijn. Frans en Andre zullen er in elk geval ook heen gaan.

- Deelname aan Leve de tuin festival op 27 februari t/m 1 maart in de Brabanthallen.

Andre heeft hierover contact gehad met Doan (organiseert vanuit het bestuur evenementen met afdelingen van Succulenta). Hij heeft haar foto's gestuurd van onze eerdere deelname aan Tuinidee.

Omdat Doan wel wat ziet in het materiaal wat wij gebruikten heeft Andre een inventarisatie gemaakt van wat er ligt bij Cees en bij hemzelf.

Bij Cees ligt al het aluminium voor de cactus, de fotostandaards en de planten (1 x 1 x 2 meter, ca. 500 kg). Bij Andre liggen de foto's, het bekledingsdoek, banners, strandvlaggen en spandoeken. Daar zijn ook spullen bij van het 100-jarig bestaan.

Doan probeert nu transport en opslag te vinden voor het aluminium. Over de rest moet nog overleg plaatsvinden.

Wat betreft de bemanning hadden zich de vorige keer al acht mensen van onze afdeling opgegeven. Van de afdeling Maas en Peel hebben zich ook vier mensen opgegeven. Doan heeft ook nog de afdelingen Nijmegen, Tilburg en Eindhoven gevraagd om vrijwilligers. Tijdens de tuindagen zullen in elk geval Evert (pr bestuur) en Doan aanwezig zijn. Voor de rest worden de vrijwilligers per dagdeel ingedeeld. Het kan dus zijn dat niet iedereen gevraagd wordt. Andre benadrukt om zo mogelijk op te geven op welke dag en welk dagdeel je beschikbaar bent.

3. Jaarverslag secretaris

Het jaarverslag over 2025 (Gorboschia van januari 2026) wordt, met dank aan de secretaris, zonder verdere op- of aanmerkingen goedgekeurd.

4. Jaarverslag penningmeester

Cees deelt het jaarverslag over 2025 uit en licht dit mondeling toe. Voor 2025 was een tekort van €159,34 voorzien. In het jaaroverzicht staat een tekort van €21,38. Maar omdat er overloop van contributie was van vorig jaar, klopt het begrootte tekort toch vrij aardig. Bij de inkomsten in 2025 is de post Verkoop loten wat lager dan verwacht. Bij de uitgaven hebben we de hogere uitgaven voor de Helftheuvel, reden waarom de contributie in 2026 verhoogd is tot €20. Die 3% achter deze post betekent een verhoging van de huurprijs met 3%.

De begroting van 2026 is nagenoeg gelijk aan die van 2025. Er is een klein tekort begroot van €34,80, maar met een eindsaldo van bijna € 2400 blijven we een financieel gezonde afdeling.

5. Instellen nieuwe kascommissie

Voor 2025 zaten Jan Prinsen en Jan Nelis in de kascommissie. Tijdens de vergadering werd een afspraak met Cees gemaakt op 19 januari voor de kascontrole.

Jan Prinsen is aftredend als lid van de kascommissie. Harrie van Beers geeft zich op voor de komende twee jaar.

6. Bestuur

Ben en Arthur zijn aftredend als bestuurslid en Frans is aftredend als voorzitter. Ben had al aangegeven zich nog voor drie jaar beschikbaar te stellen. Bij Arthur waren er twijfels, maar als er zich geen nieuwe kandidaten melden wil hij wel blijven. Frans gaat hem nog bellen om dit te verifiëren. Frans zelf had de vorige termijn al aangegeven dat hij wilde stoppen, maar heeft er toch nog drie jaar aangeplakt. Hij wil dat nu nog wel een keer doen, maar geeft nu duidelijk aan dat dit echt zijn laatste termijn gaat zijn. Hij memoreert het feit dat na Huib van Donkelaar (35 jaar), Chel Jamin (15 jaar), hij ondertussen ook alweer 15 jaar voorzitter is van de afdeling.

7. De Gorboschia

De jaaragenda voor 2026 werd per maand doorgelopen.

- Maandag 12 januari de jaarvergadering + foto-impresie IJsland door Andre
- Maandag 9 februari lezing uit de oude doos door Andre
De bedoeling is echt oude plaatjes te laten zien. Deze keer zal dat een dia-voordracht zijn uit 2001. De vergadering stemt in met voorstel.
- 27, 28 februari en 1 maart Leve de Tuin Festival. Zie agendapunt 2.
- Maandag 9 maart: Kweekvragen – ervaringen – samen zaaien: resultaten 2025
- Maandag 13 april Lezing over Jardin Exotique de Monaco door Frans
- Zaterdag 16 mei het cactusreisje. Komt in punt 9 aan de orde.
- Zaterdag 20 juni de barbecue bij Frans en Tonny
Hier gaat iedereen mee akkoord.
- Maandag 13 juli open kas
Er zijn nog geen aanmeldingen voor de open kas in juli en augustus. Jan Nelis geeft aan dat hij er, in overleg met zijn gezin, over gaat nadenken. Cees Pulles had al aangegeven dat hij als reserve kan worden genoteerd. We zullen dit op de volgende bijeenkomst opnieuw aan de orde stellen.

- Maandag 10 augustus open kas
- Maandag 14 september lezing over botanische tuinen in Nederland
Frans stelt voor dat iedereen op zoek gaat naar foto's van bezoeken aan botanische tuinen in Nederland. Deze kunnen naar Frans worden gestuurd, die de foto's dan zal presenteren in een PowerPoint voorstelling.
- Maandag 12 oktober Lezing Wim Alsemgeest
Dit gaat niet lukken, want Wim is al bezet op die avond. Andre gaat hem vragen of hij wel kan op 14 september met een lezing over Zuid-Afrika en Namibië.
We moeten dan wel september en oktober omdraaien.
Aan de orde kwam dat er nog maar vijf Nederlandse en twee Belgische sprekers op website van Succulenta worden vermeld. We moeten dus ook kijken of er nog niet genoemde sprekers beschikbaar zijn. Andre noemt in dit verband Paul Theunis, die al bij een paar afdelingen is geweest.
- Maandag 9 november Plant, praatje en overgebleven planten
Dit houden we in het programma. Het zijn tot nu toe geslaagde avonden.
- Maandag 14 december De Quiz
Natuurlijk houden we die erin, tenminste zolang Ben deze kan verzorgen.

8. Activiteiten: voorkeuren / nieuwe ideeën

Eigenlijk had dit agendapunt afgevoerd moeten worden (is overgenomen van 2025). Wat ter sprake kwam was dat er vroeger ooit een sinterklaasviering is geweest. Ooit met de komst van een Sinterklaas en ook met een surprise-avond. Iets om voor de toekomst te onthouden.

9. Cactusreisje: 16 mei

Op basis van een enthousiaste reactie van Bas op een gemaakt reisje, heeft Frans een voorstel uitgewerkt. Hierbij zullen achtereenvolgens de volgende adressen worden bezocht:
De botanische tuin in Steyl (Jochumhof)
Klaus Ingenwepelt in Kevelaer Dld
Wolfgang Reinder in Betburg-Hau Dld
Firma van Workum in Herveld
De totale afstand is ongeveer 280 km vanuit Drunen gemeten. Dat lijkt veel, maar is gemiddeld gezien aan de lage kant in vergelijking met vorige reisjes. De vergadering gaat akkoord met dit voorstel en Frans gaat dit nu verder uitwerken.

10. Rondvraag

Jan Nelis vraagt hoe het met Hans Biesheuvel gaat. Het enige dat we kunnen melden is dat het niet goed met hem gaat.

11. Sluiting

Om 19.35 uur sluit de voorzitter de vergadering.

13-1-26

Andre van Zuijlen
Secretaris

Financieel verslag 2025 en Begroting 2026

Begroting 2025 Afdeling Gorinchem – 's-Hertogenbosch

	Inkomsten	Uitgaven
Contributies (26 leden)	€ 390,00	
Verkoop loten	€ 275,00	
Rente bank	€ 0,30	
Kosten SNS-bank		€ 60,00
Lezingen		€ 100,00
Kosten Quiz		€ 100,00
Porto + drukkosten Gorboschia		€ 0,00
Kosten SCC. De Helftheuvel (8 maal)		€ 399,64
Diverse administratiekosten		€ 15,00
Kosten kasbezoek		€ 50,00
Onvoorzien		€ 0,00
Kosten lunch cactusreisje		€ 100,00
Nadelig saldo	€ 159,34	
	€ 824,64	€ 824,64

Financieel verslag 2025 Afdeling Gorinchem – 's-Hertogenbosch

Beginsaldo kas en bank 01-01-2025

€ 2415,82

	Inkomsten	Uitgaven
Contributie 2025	€ 287,50	
Contributie 2026	€ 260,00	
Verkoop loten	€ 243,00	
Rente bankrekening SNS	€ 0,19	
Kosten SNS-rekening		€ 57,80
Lezingen		€ 79,00
Kosten cactusreisje lunch		€ 90,00
Kosten Quiz		€ 100,27
Kosten SCC de Helftheuvel		€ 400,00
Administratiekosten		€ 15,00
Kosten bloemen (Andre)		€ 70,00
	€ 790,69	€ 812,07

Nadelig saldo 2024

€ 21,38

Eindsaldo kas en bank 31-12-2025 totaal

€ 2394,44

Begroting 2026 Afdeling Gorinchem – 's-Hertogenbosch

	Inkomsten	Uitgaven
Contributies (26 leden)	€ 520,00	
Verkoop loten	€ 240,00	
Rente bank	€ 0,20	
Kosten SNS-bank		€ 65,00
Lezingen		€ 100,00
Kosten Quiz		€ 100,00
Porto + drukkosten Gorboschia		€ 0,00
Kosten SCC. De Helftheuvel (8 maal)		€ 415,00
Diverse administratiekosten		€ 15,00
Onvoorzien		€ 0,00
Kosten lunch cactusreisje		€ 100,00
Nadelig saldo	€ 34,80	
	€ 795,00	€ 795,00

Verslag Kascontrole 2025 Afdeling 's-Hertogenbosch-Gorinchem Succulenta

De kascontrole 2025 is uitgevoerd op maandag 19 januari 2026.

Door de penningmeester Cees Pulles zijn de relevante gegevens aangeleverd. Wij hebben een geprint overzicht ontvangen van de inkomsten en uitgaven over 2025.

De bijbehorende bonnen zijn steekproefsgewijs gecheckt.

Alle verstrekte gegevens zijn juist bevonden.

Complimenten voor de gevoerde boekhouding en werkzaamheden door de penningmeester.

19 januari 2026

Jan Prinsen
Jan Nelis

Jökulsárlón: het grootste gletsjermeer (18 km²) van IJsland.

Een van de prachtige foto's uit lezing over IJsland van Andre die hij gegeven heeft na de jaarvergadering.

Plant van de maand januari

Trichocereus bridgesii monstrose

De *Trichocereus bridgesii monstrose*, ook bekend als "peniscactus", is een unieke, langzaam groeiende cactus variëteit uit Bolivia met onregelmatige, gladde, segmentachtige stammen. Deze geliefde verzamelaarscactus is vaak doornloos aan de top, grijsgroen van kleur en vereist minimale verzorging met veel zon en zeer goed doorlatende grond.

Belangrijke kenmerken en verzorging:

- * Vorm: de cactus staat bekend om zijn merkwaardige, penoïde (penisvormige) uiterlijk. Hij groeit in clusters en kan tot ongeveer 1,5 meter hoog worden
- * Verzorging:
  - Licht: staat graag in de volle zon tot halfschaduw
  - Water: wees matig met water. Laat de grond volledig uitdrogen tussen de gietbeurten om wortelrot te voorkomen
  - Grond: zeer goed gedraineerde grond, bij voorkeur een speciale cactusmix
- * Gevoeligheid: de *Trichocereus bridgesii monstrose* is vatbaar voor schimmels en kurkvorming
- * Bloei: ontwikkelt bij volwassenheid soms zeldzame roomkleurige bloemen

Bloem van de *Trichocereus bridgesii monstrose*

* Vermeerdering: gebeurt via stekken

Deze plant is uitstekend geschikt voor potcultuur op een zonnig terras of in de vensterbank.

Tot zover de beschrijving van Google AI.

We gaan eens verder kijken in de boeken (The New Cactus Lexicon van Davis hunt, Das Kakteen Lexikon van Curt Backeberg) en op internet. Hier komt deze plant voor onder de naam *Echinopsis lageniformis monstrose*. Deze plant heeft vele synoniemen zoals: *Echinopsis scopulicola monstrose* en *Trichocereus bridgesii monstrose*. De *Echinopsis lageniformis*, de plant zonder monsterlijke vorm staat bekend als de Boliviaanse fakkelcactus. Onder de inheemse bevolking van Bolivia wordt hij soms *achuma* of *wachuma* genoemd, hoewel deze namen ook worden gebruikt voor verwante soorten zoals *Trichocereus macrogonus*, die ook worden gebruikt vanwege hun psychedelische (geestverruimend) effecten.

Beschrijving van de *Echinopsis lageniformis*:

De plant heeft een lichtgroene tot blauwachtige kleur, groeit struikachtig tot boomvormig, enigszins vertakt en heeft meestal vier tot acht ribben. Hij kan 2 tot 5 meter hoog worden met stammen van 15 tot 20 centimeter in diameter. De aureolen erop zijn groot en staan 1,5 tot 3 cm uit elkaar. De twee tot zes doorns die eruit komen zijn ongelijk. De doorns kunnen variëren in kleur van honingkleurig tot bruin. Deze stekels kunnen 0,1 tot 7 cm lang worden en zijn bij volgroeide planten gelijkmatig verdeeld over de ribben, met een tussenafstand van 2,5 tot 3 cm.

De trechtervormige, 15 tot 18 cm lange, witte, geurende bloemen openen zich 's nachts. Ze zijn 16 tot 20 cm lang. De bolvormige vruchten zijn behaard en 4 tot 6 cm lang.

De plant komt oorspronkelijk uit de departementen La Paz, Cochabamba, Tarija en Chuquisaca in Bolivia, op hoogtes van 1000 tot 3300 meter.

De monsterlijke vorm van *Echinopsis lageniformis* staat bekend als de *penisplant* of *peniscactus*. In tegenstelling tot de typische kolomvormige groeiwijze van de soort, vertoont deze cultivar korte stamstukken die zich snel vertakken en een lage, stekelige struik vormen. Het bovenste deel van elk stamstuk is glad en stekelloos, en lijkt op een penis. Het onderste deel is stekelig en heeft de neiging ribben te vormen. De plant is lichtgroen.

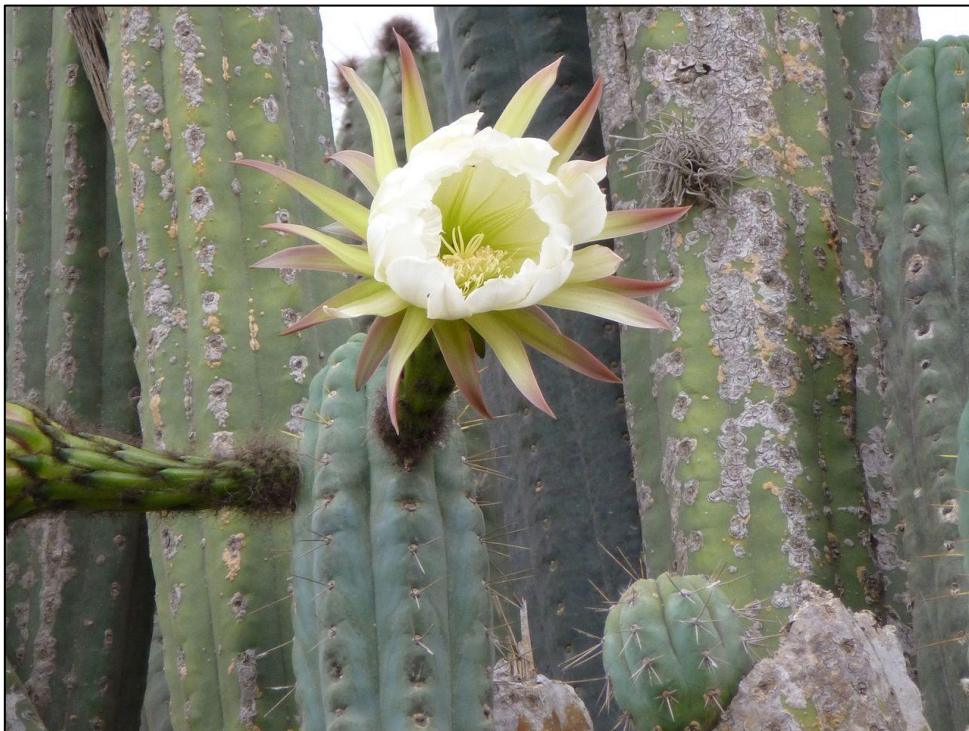
Echinopsis lageniformis

De Duitse naam voor deze cultivar is *frauenglück*, en het Engelse equivalent is *women's joy* (vrouwenvreugde).

Op de foto mijn verzameling peniscactussen (*Trichocereus bridgesii monstrose*). Op de voorgrond de plant van de maand. De planten zien er erg verschrompeld uit, dit komt omdat ze uit de winterslaap gehaald zijn. Een slokje water zal ze goed gaan doen.

Frans Mommers

Echinopsis lageniformis

Maandag 9 februari

Mededelingen

- We hebben bericht ontvangen van Bas Gieltjes dat hij heeft besloten niet meer naar de afdelingsavonden te komen. Zowel Frans als Andre hebben hem al laten weten dat we dit bijzonder betreuren, gezien zijn enthousiasme en gewaardeerde inbreng. Frans zal hem nog bellen.
- De dochter van Hans Biesheuvel heeft laten weten dat haar vader is opgenomen in een verzorgingshuis voor demente bejaarden. Een vriend van Hans zal in de loop van deze maand de kassen leeghalen.
- Frans laten een pagina van een krant zien die vermeldt dat onze oud-leden Arie en Anita Adriaanse 60 jaar zijn getrouwd.
- Frans leest het verslag van de kascommissie (Jan Nelis en Jan Prinsen) voor. De financiële administratie over 2025 is goedgekeurd.
- Andre rapporteert over de voortgang van de deelname van Succulenta aan het "Leve de tuin festival" in 's-Hertogenbosch.
De bedoeling was dat Evert het aluminium voor de stand op donderdagmorgen bij Cees op komt halen, zodat het direct naar de beurs kan. Maar Cees meldt dat dit niet mogelijk is, aangezien hij die dag jarig is en dus uit gaat lunchen.
Andre zal aan Doan vragen of we eventueel het aluminium al op woensdag in de Brabanthallen kunnen neerzetten. Er is grote twijfel over de aanneming van Evert en Doan dat alles in een avond kan worden opgebouwd. Deze twijfel zal worden gedeeld met deze mensen.
Wat betreft de bezetting van de kraam is er nog niets bekend. Andre zal er bij Doan op aandringen om hier snel mee te komen. Arinda geeft aan dat, gezien haar gezondheid, het verstandig is van deelname af te zien. Ook Andre geeft aan dat hij in elk geval op zaterdag niet aanwezig kan zijn.

Open kas 2026

- Frans constateert dat voor twee open kas dagen er zich nog geen vrijwilligers hebben gemeld. Ook tijdens deze vergadering meldt zich niemand.

Cactusreisje op 16 mei 2026

- Tot op heden hebben zich 11 mensen aangemeld, waarvan drie met een vraagteken. Andre meldt zich ook af, vanwege een geplande trip naar Londen.
Frans had voor dit reisje al een viertal adressen gevonden (via Bas).
Cees vraagt of het mogelijk is om het reisje een week eerder te plannen en dan de drie adressen te bezoeken van de afdeling Haag- en Westland die op die dag open kas hebben. Daar zitten wel adressen bij die we redelijk recent nog hebben bezocht.
Frans gaat het een en ander uitzoeken, maar stelt voor om te besluiten dat er wel minimaal 10 deelnemers moeten zijn voordat hij het gaat organiseren.

Afdelingsbijeenkomst 14 september

- Frans roept iedereen nog een keer op om bijdrages in te sturen voor onze avond op 14 september. Deze avond zal gaan over botanische tuinen in Nederland. Iedereen die hierover iets heeft graag foto's met een toelichting naar Frans sturen, die hier dan een presentatie van zal maken.

Rondvraag

- Andre vraagt of we in de toekomst door willen gaan met de plantenverloting. Dit in verband met het feit dat de voorraad planten hiervoor nog maar beperkt is. De leden geven in meerderheid aan dat ze zeker willen doorgaan met de verlotingen op de bijeenkomsten.
Ook voor de financiën van de afdeling is de verloting interessant. In 2025 leverde dit de afdeling €243 op.
Dan zullen we in de loop van dit jaar dus ergens planten vandaan moeten halen. Arjen geeft aan dat hij ook nog een paar bakken met planten kan aanleveren.
- Arjen constateert dat hij nog geen contributie heeft betaald en vraagt hoeveel die nu is. Dat is €20 geworden dit jaar.
Hij heeft een aantal zelfgeschilderde afbeeldingen van cactussen bij om te laten zien. Hij zal deze scannen, zodat Frans ze kan gebruiken in de Gorboschia.
Verder vertelt hij dat zijn zoontje Job te zien is geweest in het programma "Taarten van Babel" op zondag 8 februari om 17.55 uur. Hij raadt iedereen aan om dit terug te kijken.

De rest van de avond werd gevuld door Andre met dia's van een reis door Zuidwest-USA van 2001.

Lezing uit de oude doos, Zuidwest-USA

Voor deze avond stond een lezing "Uit de oude doos" op het programma.

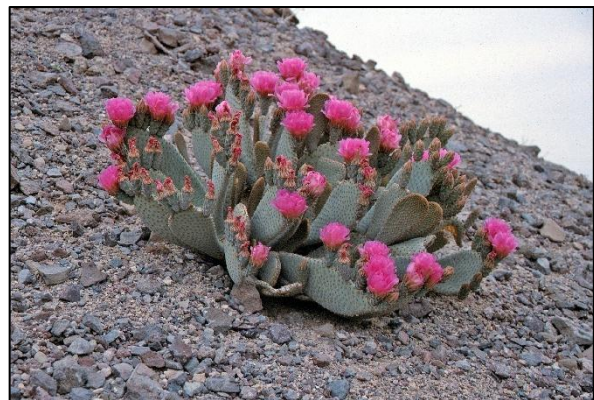
Als eerste had Andre zich hiervoor aangemeld, die wel dia's wilde vertonen van een reis naar Zuidwest-USA in 2001. Deze dia's stonden nog op volgorde op sledes vanwege een (mislukte) poging om deze te digitaliseren.

Die reis in 2001 was eigenlijk een reis langs in totaal 15 nationale parken in het zuidwesten van de Verenigde Staten. Dat hierbij het zoeken naar cactussen een belangrijke rol speelde zal niemand verbazen.

Vanuit San Francisco werd als eerste Yosemite NP in California bezocht, waar we door sneeuw (eind maart) echter niet aan de oostkant uit konden. Met een omweg van honderden kilometers kwamen we toch in Death Valley aan. Hier hebben we de prachtige Golden Canyon Trail gewandeld. De route werd vervolgd richting Las Vegas en op advies bij een tankstation naar Lake Mead. Hier zagen we onder andere *Opuntia basilaris* in bloei.

Het doel was nu verder richting de Bryce Canyon te rijden. Met de hier en daar nog aanwezige sneeuw was dit een onvergetelijke ervaring.

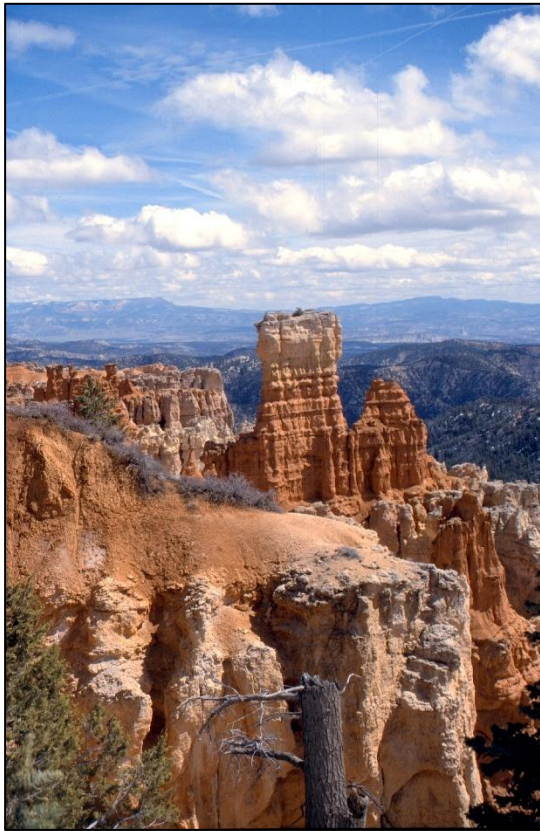
Nog wat noordelijker in Utah stond Arches NP op het programma. Behalve de bekende bogen was hier ook nog meer natuurschoon te zien.

Opuntia basilaris

Via de beroemde Monument Valley ging het dan richting Arizona waar natuurlijk de Grand Canyon niet werd vergeslagen.

Via de parken Painted Dessert en Petrified Forrest kwamen we aan in Phoenix voor bezoek aan de twee saguaroparken ten westen en ten oosten van deze stad. Eerst hadden we echter onderweg daarnaartoe onverwacht een prachtige

Bryce Canyon

Arches NP

wandeling bij Saguaro Lake. Hier zagen we ook de eerste grote planten van *Echinocereus engelmannii* in bloei.

Overigens wel weer grappig om na 50 foto's ineens een verlicht scherm te zien omdat het de laatste dia op de slede was. Zo zie je wat er in 25 jaar kan veranderen.

Na de pauze ging het verder met een bezoek aan Saguaro Park East. Natuurlijk mag hier een foto van de saguaro, *Carnegia gigantea*, niet ontbreken. Voordat we het westelijke saguaropark bezochten reden we eerst nog tot aan de grens met Mexico naar Parker Canyon Lake. Verrassend mooi waren de planten van *Echinocereus rigidissimus* hier.

Terug naar Phoenix voor een bezoek aan Saguaro Park West. Ook meer dan de moeite waard en vooral het vinden van plantjes van *Mammillaria wrightii* hier was voor mij een hoogtepunt.

Als laatste park in Arizona stond het Organ Pipe NP op het programma. Vanzelfsprekend hoort hier een foto bij van de organ pipe *Stenocereus thurberi*, maar ook de bloeiend planten van *Echinocereus nicholli* trokken hier de aandacht.

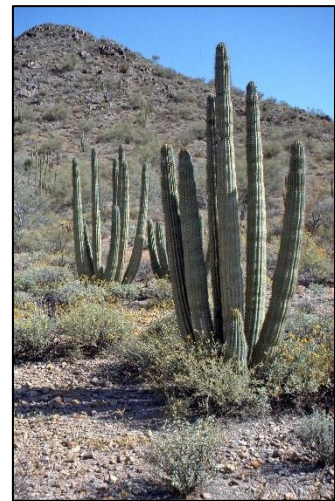
Echinocereus engelmannii

Carnegiea gigantea

Mammillaria wrightii

Stenocereus thurberi

Echinocereus nicholli

De reis ging verder naar het westen richting California en als laatste park bezochten we het Joshua Tree NP. Behalve de Joshua Tree *Yucca brevifolia* zagen we hier veel mooie cactussen. Daar was de zoveelste bloeiende echinocereus – hier *Echinocereus triglochidatus* – het bewijs van. Als laatste werd nog de Huntington Botanical Garden bezocht, maar hier had ik in een eerdere lezing al foto's van laten zien. Er kwam nog een opmerking van iemand dat de kwaliteit van de getoonde dia's zeker niet onderdoen voor de huidige digitaal gemaakte foto's. Zelfs na 25 jaar is de kwaliteit nog steeds uitstekend.

Echinocereus triglochidatus

Plant van de maand februari

Mammillaria candida

De plant van de maand was een mooie oude sneeuwbalcactus (*Mammillaria candida*) van +/- 20 cm hoog

Zoals de meesten van jullie weten ben ik niet zo'n cactusliefhebber. Echter een enkeling kan mij echter wel bekoren zoals deze mammillaria met z'n witte zachte dichte bedooring.

Van de verzorging van deze knapperd wist ik niet veel, daarom online maar gauw naar goede raad gezocht. Echter qua lichtbehoefte waren niet al de sites die ik raadpleegde het met elkaar eens. Vaak stond namelijk vermeld dat je deze plant in indirect zonlicht moest plaatsen. Dit verbaasde mij aangezien ik er van uit ging dat alle cacteeën van zon houden en hoe meer hoe liever. Daarom had ik deze plant meteen een mooi plekje achter de schuiframen gegeven. Zodat hij veel licht kreeg en zelfs bij voldoende warmte ook volle zon, als de schuiframen open konden.

Niet zo'n goed idee dus, daarom hem maar gauw een ander plekje gegeven. Want het is wel de bedoeling dat ik nog lang van deze *Mammillaria candida* kan genieten. Toch bleef ik het vreemd vinden, indirect zonlicht voor een cactus. Daarom dit nagevraagd bij André v Zuijlen op onze bijeenkomst in maart. Hij vertelde me dat er inderdaad cactussen zijn die graag in de schaduw groeien van andere struiken, deze soort doet dat ook wel. Maar André heeft hem ook heel gezond zien groeien in de volle hete zon in zijn natuurlijke habitat. Waarschijnlijk zorgt de dichte witte bedoorning voor een effectieve zonbescherming. De volgende dag heb ik hem daarom maar gauw weer op zijn plekje achter de schuiframen gezet. Waar hij lekker veel licht krijgt als ook volle zon zodra dit mogelijk is.

Verder schijnt dit een van de makkelijkst cactussen te zijn wat betreft verzorging. Ideaal voor mij dus, hopelijk.

Deze beschrijving en verzorging van de *Mammillaria candida* vond ik online in het Nederlands.

Mammillaria candida is een cactussoort die afkomstig is uit de droge gebieden van Mexico. Hij staat ook bekend als "Pincushion cactus" of "Snowball cactus" vanwege zijn unieke uiterlijk.

Deze cactus groeit in bolvormige of cilindervormige vormen, met een diameter tot 10 cm en een hoogte van 20 cm. De plant kan ook uitlopers vormen, waardoor dichte groepen cactussen ontstaan.

Het kenmerkende van deze soort is de bedekking met witte, dichte stekels, die de plant een "in sneeuw gehulde" uitstraling geven. De stekels zijn zacht en buigzaam, en de dichte bedekking zorgt ervoor dat de plant wit of zilverachtig lijkt.

De bloemen zijn klein, lichtroze of paars van kleur, met een lichtere kern, en verschijnen aan de top van de plant. De bloei vindt plaats in het voorjaar.

De verzorging van *Mammillaria candida* vereist veel licht, maar gefilterd om zonnebrand te voorkomen. Hij geeft de voorkeur aan goed doorlatende grond en een matig gietregime, waarbij de grond volledig mag opdrogen tussen de gietbeurten. In de winter wordt het water geven sterk verminderd.

Deze uitgebreidere info komt van de Engelse site (World of Succulents) vertaald naar het Nederlands via Google Translate.

Oorsprong

Mammillaria candida is inheems in het noordoosten van Mexico. De plant komt voor in Coahuila, Nuevo León, Tamaulipas, San Luis Potosí en Guanajuato. Hij groeit in de dichte begroeiing van xerofytische struiken op kalkrijke grond op hoogtes tussen 490 en 2500 meter.

Beschrijving

Mammillaria candida, ook bekend als *Mammilloidya candida*, is een kleine cactus met solitaire of in clusters

groeïende stammen die dicht bedekt zijn met witte stekels. De stammen zijn bolvormig, worden cilindrisch naarmate ze ouder worden en kunnen tot 30 cm hoog en 20 cm in diameter worden. De knobbeltjes zijn breed cilindrisch, tot 0,6 cm lang, en hebben wollige areolen aan de uiteinden en 4 tot 7 witte borstelharen in de oksels. Elke areool draagt 6 tot 12 centrale en 5 tot 120 radiale stekels. De centrale stekels zijn wit tot rozeachtig wit, vaak met roze of bruine uiteinden, en kunnen tot 1 cm lang worden, terwijl de radiale stekels wit zijn en tot 1,5 cm lang kunnen worden.

De bloemen zijn trechtervormig en kunnen tot 3 cm lang worden. Ze zijn lichtgeel tot lichtroze met een donkere streep in het midden van de bloemblaadjes en verschijnen in de lente. De vruchten zijn knotsvormig, rood of roze? en bevatten kleine zwarte zaden. Ze kunnen tot 1,5 cm lang worden.

Hoe *Mammillaria candida* te kweken en te verzorgen

Licht: Plant deze cactus op een plek in uw tuin die dagelijks 4 uur direct zonlicht ontvangt. Als je *Mammillaria candida* binnenshuis kweekt, plaats de pot dan bij het lichtste raam in huis of kantoor om ervoor te zorgen dat de cactus voldoende licht krijgt. Zet de pot indien mogelijk van de lente tot de herfst op het balkon of in de tuin voor extra licht.

Grond: *Mammillaria candida* heeft een grondmengsel nodig dat zorgt voor goede beluchting van de wortels en een goede drainage, zowel binnen als buiten. Gebruik een commerciële cactuspotgrond of maak uw eigen mengsel.

Temperatuur: Deze cactus is hittebestendig, maar niet winterhard. *Mammillaria candida* kan temperaturen tot -4 °C verdragen.

Water geven: Van de lente tot de herfst, geef ruim water en wacht tot de grond droog is voordat u opnieuw water geeft. Laat de pot nooit in water staan. Stop met water geven in de winter.

Nawoord,

Zoals jullie lazen komen de beiden beschrijvingen in grote lijnen met elkaar

overeen. Behalve dan die lichtbehoefte. Wat mij dus aan het twijfelen maakte. Gelukkig zijn er voldoende kenners binnen onze vereniging die bij twijfel over succulentenproblemen uitkomst kunnen bieden. Zoals in mijn geval André.

Maar je moet dit wel zelf aan ze durven vragen. Denk hierbij dat er geen domme vragen zijn.

Toch zijn die er wel, die 'domme vragen' dat zijn namelijk vragen waar men mee zit en die men niet stelt. Zodat er dus ook geen antwoord op gegeven kan worden.

Arinda de Wit

Foto impressie van de beurs "Leve de Tuin Festival" Op 27-28 februari en 1 maart

Maandag 9 maart

Kweekvragen–ervaringen–samen zaaien resultaten 2025

Mededelingen

- Er zijn vanavond maar liefst drie nieuwe gasten.
Dat zijn op de eerste plaats Franka Schuurman en partner Jan Voets.
Franka was een van de drie mensen die op de recente Leve de tuin in 's-Hertogenbosch bij de stand van Succulenta hebben kennisgemaakt met de vereniging en onze afdeling. Franka is de enige die bij de uitnodiging geen Gorboschia heeft ontvangen. Andre gaat die alsnog sturen.
De derde gast was Arie Hoefland. Deze heeft onze afdeling gevonden via de website van Succulenta. Hij was ook door Andre uitgenodigd op deze bijeenkomst.
- Jan Nelis ziet af van de nog openstaande open kas in augustus. Deze zal nu plaatsvinden bij Andre. Frans legt aan de gasten uit wat die opendagen inhouden en dat er een vaste open dag met barbecue is in juni, meestal bij Frans.
- In september staat er een lezing van Frans op het programma over botanische tuinen in Nederland. Hij roept iedereen op om foto's naar hem te sturen, zodat hij die presentatie kan samenstellen.
- Voor het cactusreisje zijn er tot op heden nog maar 7 aanmeldingen. Dat is te weinig, we hebben afgesproken dat het er minimaal 10 moeten zijn. Voor minder deelnemers is het te veel werk om een dergelijk reisje te organiseren. Er waren een paar suggesties voor mogelijke alternatieven:
  1. Samen met de afdeling Maas en Peel gaan
Frans heeft John Jagerszky gebeld. Hun reisje is pas in juli, dus samen gaan is niet mogelijk
  2. Op bezoek gaan bij een van de open dagen die in mei plaatsvinden. Andre had echter het overzicht voor de Succulenta van april vergeten mee te nemen. Dit moet dus nog worden bekeken.
- Deelname aan Leve de tuin, met inbreng van diverse leden van onze afdeling. Het aantal bezoekers aan de beurs was matig, met 8800 op de eerste twee dagen. Toch was Succulenta tevreden met het resultaat, gezien de belangstelling voor onze vereniging. Het heeft in elk geval drie nieuwe leden opgeleverd en een hele lijst met namen van mensen die interesse hebben in de vereniging of een afdeling. Voor onze afdeling waren dat dus drie mensen.
Onze leden die op een of meerder dagen de stand hebben bemand waren positief, vooral over de interessante gesprekken die met bezoekers zijn gevoerd.

Rondvraag

- Cees van Oord meldt dat hij toch op 16 mei mee kan met het reisje.
- Anita heeft geconstateerd dat bij het bemannen van de kraam zij niet voor de bezoekers herkenbaar was als iemand van Succulenta. Zij pleit ervoor om hiervoor een badge aan te schaffen (zoals we die vroeger ook hadden).
- Andre meldt dat hij definitief niet meegaat met het reisje op 16 mei.
- Arjen meldt dat hij mogelijk toch meekan met het reisje, samen met zijn zoontje Job.

- Ronald was erg onder de indruk van de uitzending van de Taarten van Babel, waarin het zoontje van Arjen "optrad".
- Franka meldt dat zij ook wel mee wil met het reisje

Thema van de avond: Samen zaaien

- De eerste vraag, gesteld door Frans, is of er mensen zijn die dit jaar weer willen meedoen aan het Samen zaaien. Die zijn er inderdaad. De volgende mensen melden zich hiervoor: Jan P., Arjen, Ronald, Frans, Franka, Cees v.O., Cees P. en Andre.
Dat betekent dat er dus zaad geregeld of besteld moet worden. Andre had al een portie gemengd cactuszaad besteld bij het Clichéfonds.
Cees vraagt of we voor het zaaien ook vetplanten kunnen bestellen. Dat gaan we doen.
- Andre rapporteert de uitslag van het Samen zaaien in 2025
Er hebben maar een klein aantal leden deelgenomen en hij kan dus maar van vier mensen de resultaten melden.

Resultaten Samen zaaien 2025

	Totaal	Frans	Jan P	Andre	Arjen**
Lobivia tegeleriana Arjen	30	7	7	16	0
Trichocereus pasacana AvZ993	25	13	0 *	20	0
Oreocereus celsianus AvZ987	25	14	0 *	25	0
Hylocereus undatus Arthur	25	26	16	6	0

Opmerking : * verbrand

** Sciaravliegjes

De opkomst bij Frans en Andre was redelijk tot goed. Bij Jan P. was de opkomst ook wel goed, maar zijn zaailingen hebben op een gegeven moment in de volle zon gestaan en daar kunnen ze dus niet tegen. Een les voor iedereen om zoiets te voorkomen (schermen).

Bij Arjen had zich een ander (bekend) probleem voorgedaan, namelijk een aanval van (de larven van) de sciaravliegen. Dit is een veel voorkomend probleem en alleen te voorkomen door het zaaigoed effectief van de buitenlucht af te sluiten. Hiervoor werden een aantal bekende en beproefde zaaistystemen genoemd. Andre gebruikt - tot nu toe met succes - de bekende (Luxan) vliegenstrippen.

- Frans heeft al zijn zaaieresultaten van 2025 (op papier) bij zich en constateert grote verschillen in opkomst per zaadleverancier. Zo was zijn opkomst prima van zaden afkomstig van planten uit de kas van Tonnie de Rijke en van die afkomstig van Mesa Garden. De opbrengst was minder tot slecht van zaad afkomstig van Hajek-kaktuzy uit Tsjechië en van het Clichéfonds van Succulenta.

Op verzoek legt Frans nog eens precies uit wanneer en hoe hij zaait en wat voor substraat hij gebruikt. Hierover volgt enige discussie. Andre meldt dat op basis van proeven van Henk Ruinaard en op basis van eigen ervaring het eigenlijk niet belangrijk is op wat voor substraat je zaait. Belangrijker is om er rekening mee te houden dat de gekiemde zaden zich goed moeten kunnen ontwikkelen op het gekozen substraat.

Wat volgt is de pauze met de gebruikelijke plantenverloting. De hoofdprijs, een meer dan 50 jaar oude turbinicarpus (volgens Anita afkomstig uit Eindhoven) wordt gewonnen door Cees Pulles.

Het laatste half uur wordt gevuld door Andre met de tweede helft van een lezing over IJsland. Het eerste deel was vertoond na de jaarvergadering in januari.

Grabrok: met een lengte van 800 m en een hoogte van 170 m de grootste krater op IJsland

Andre van Zuijlen
Maart 2026

Plant van de maand maart

Turbinicarpus schmiedickeanus

Algemene informatie

De *Turbinicarpus schmiedickeanus* is een kleine cactus uit de familie Cactaceae. Deze plant komt oorspronkelijk uit Mexico en groeit daar vooral in droge woestijngebieden zoals in de staten Nuevo León, Tamaulipas en San Luis Potosí. Het is een miniatuurcactus die populair is bij plantenverzamelaars. De plant blijft klein en groeit langzaam. Meestal wordt hij maar ongeveer 1 tot 5 cm groot, waardoor hij goed geschikt is voor een cactusverzameling.

De cactus heeft een ronde tot licht afgeplatte vorm met kleine knobbeltjes (tuberkels) en korte stekels. De kleur is meestal groen tot grijsgroen. De plant kan mooie bloemen krijgen in kleuren zoals wit, crème, roze of soms geel. Deze bloemen verschijnen meestal in de zomer aan de bovenkant van de cactus.

Leeftijd van de cactus

Het exemplaar dat in dit artikel wordt beschreven is naar schatting 50 tot 60 jaar oud. Dat is bijzonder, maar niet ongewoon voor deze soort. De *Turbinicarpus schmiedickeanus* groeit namelijk zeer langzaam en kan daardoor vele tientallen jaren oud worden.

Bij oudere planten ontstaat vaak verkurking aan de onderzijde van de cactus. Het onderste deel wordt dan bruin en houtachtig. Dit is een normaal verouderingsproces en helpt de plant te beschermen.

Na vele jaren kan de cactus ook meerdere groeipunten vormen, waardoor een cluster van verschillende koppen ontstaat.

Uiterlijke kenmerken

- Kleine, bolvormige cactus
- Hoogte: ongeveer 1–5 cm
- Diameter: ongeveer 1,5–5 cm
- Kleur: groen of grijsgroen
- Stekels: 1 tot meerdere kleine stekels
- Bloemen: wit, roze of crème, trechtervormig
- Groeit meestal alleen of in kleine groepjes

Oorsprong en leefgebied

De *Turbinicarpus schmiedickeanus* groeit van nature in droge, rotsachtige woestijngebieden in Mexico. Daar groeit hij vaak gedeeltelijk in de grond verborgen tussen stenen. Dit helpt de plant zich te beschermen tegen hitte, sterke zon en langdurige droogte. Door deze aanpassingen kan de cactus overleven in omstandigheden waar weinig andere planten kunnen groeien.

Onderhoud en verzorging

Deze cactus houdt van veel zonlicht. Een lichte plek, bijvoorbeeld een zonnige vensterbank of kas, is ideaal. Goede ventilatie helpt ook bij een gezonde groei.

De 50 á 60 jarige *Turbinicarpus schmiedickeanus*

In de lente en zomer af en toe water geven. Te veel water kan ervoor zorgen dat de wortels gaan rotten. In de winter bijna geen water geven.

Te veel water kan ervoor zorgen dat de wortels gaan rotten.

De grond heeft een goed doorlatende cactusgrond nodig. Vaak wordt een mengsel gebruikt met zand, grind en minerale cactusgrond. Dit voorkomt dat water te lang bij de wortels blijft staan.

De cactus houdt van warmte maar kan lichte kou verdragen. Temperaturen onder ongeveer -4°C zijn meestal te koud voor de plant

In de lente of zomer kan je af en toe cactusmest geven. Het liefst mest met veel kalium, zodat de plant sterk blijft.

Met vriendelijke groet, Jan Nelis

Jaaragenda 2026

Afdeling Succulenta Gorinchem – 's-Hertogenbosch

<u>Maandag 12 januari</u>	Jaarvergadering + Foto-impressie IJsland door Andre
<u>Maandag 9 februari</u>	Lezing uit de oude doos door Andre
<u>27, 28 februari en 1 maart</u>	Leve de Tuin Festival Hét festival voor meer woon & tuinplezier
<u>Maandag 9 maart</u>	Kweekvragen – ervaringen – samen zaaien resultaten 2024
<u>Maandag 13 april</u>	Lezing over Jardin Exotique de Monaco door Frans
<u>Zaterdag 16 mei</u>	Cactusreisje ?
<u>Zaterdag 20 juni</u>	De barbecue bij Frans en Tonny
<u>Maandag 13 juli</u>	Open kas bij Ben Wijffelaars
<u>Maandag 10 augustus</u>	Open kas bij Andre
<u>Maandag 14 september</u>	Lezing door Wim Alsemgeest
<u>Maandag 12 oktober</u>	Botanische tuinen in Nederland door Frans
<u>Maandag 9 november</u>	Plant, praatje en overgebleven planten
<u>Maandag 14 december</u>	De Quiz

